

หมวด 3 ตั๋วสัญญาใช้เงิน (PROMISSORY NOTES)

ตั๋วสัญญาใช้เงินมีสี่ ลวดลาย และขนาดแตกต่างกัน ไปสุดแล้วแต่สถาบันใดจะเห็นว่าสมควรหรือเหมาะสมและยากแก่การปลอม มีการใช้ตั๋วสัญญาใช้เงินกันอย่างแพร่หลายในกิจการต่างๆ เช่น

1. การกู้ยืมเงินหรือรับฝากเงินจากประชาชนของบริษัทเงินทุนที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ในการกู้ยืม เช่นประชาชนกู้ยืมเงินของบริษัทเงินทุน โดยมีหลักทรัพย์จำนองค้ำประกันเงินกู้ และผู้กู้ยืมจะเขียนตั๋วสัญญาใช้เงินตามแบบที่บริษัทหลักทรัพย์นั้นผลิตขึ้นแล้วมอบตัวนั้นให้บริษัทยึดถือไว้ หรือในทำนองกลับกัน ในการรับฝากเงินจากประชาชน บริษัทเงินทุนจะออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้ผู้ฝากเงินยึดไว้ ในระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ และกำหนดอัตราดอกเบี้ยอย่างสูงไม่เกินประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกรณีที่ประชาชนนำอสังหาริมทรัพย์ไปจำนอง หรือขายฝากกับบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ก็นิยมใช้ตั๋วสัญญาใช้เงินเช่นเดียวกัน

2. การกู้ยืมเงินในหมู่พ่อค้าหรือนักธุรกิจทั่วไปหรือธนาคาร โดยที่ผู้กู้เป็นผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินตามจำนวนเงินที่ผู้ให้อัตราดอกเบี้ยมอบให้ผู้ให้ได้ยึดถือไว้แทนสัญญาผู้ ทั้งนี้ผู้ให้กู้อาจนำตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นไปใช้ประโยชน์ได้ เพราะโอนเปลี่ยนมือได้สะดวก ผู้ให้กู้อาจนำตัวนั้นไปชำระให้แก่เจ้าหนี้หรือคนหรือหากร่อนเงินอาจนำตัวนั้นไปขายลดให้แก่คนอื่นหรือสถาบันการเงินอื่นๆ ได้ อนึ่ง ตั๋วสัญญาใช้เงินนั้น แม้ว่าจะไม่มีข้อความว่าผู้หรือยืมเงิน ก็ใช้เงินหลักฐานแห่งการกู้ยืมได้ ตามมาตรา 953 วรรคแรก (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 439/2493)

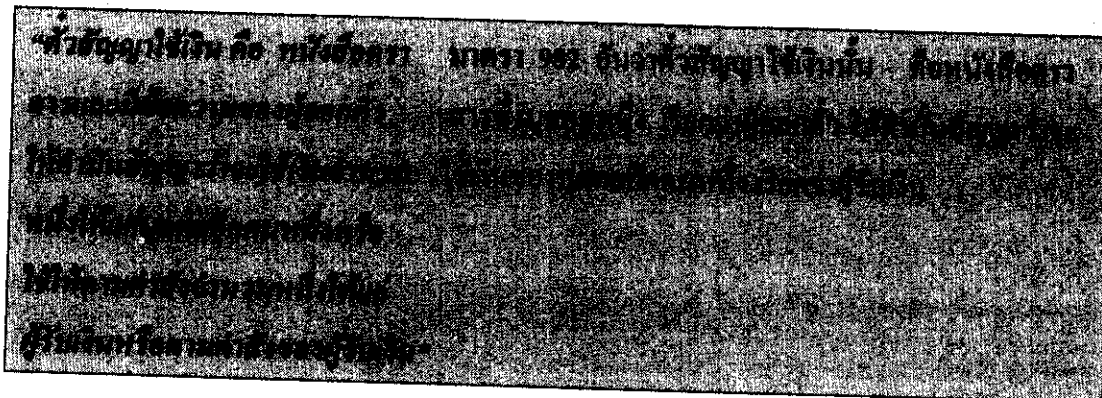
สำหรับธุรกิจที่เกี่ยวกับธนาคารนั้น ลูกค้าที่ประสงค์จะกู้ยืมเงินจากธนาคารในระยะสั้นจะยื่นคำขอต่อธนาคารและออกตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารนั้นนำมาขายลดให้ธนาคาร ธนาคารหักส่วนลดซึ่งได้แก่จำนวนเงินที่หักออกจากจำนวนเงินที่ลงได้ในตัวนั้น และจำนวนที่หักออกนี้คำนวณตามอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกันและระยะเวลาที่ตัวจะถึงกำหนด เมื่อหักส่วนลดแล้วก็จะจ่ายเงินที่เหลือให้ลูกค้าไป

3. การเข้าซื้อ ผู้ประกอบการธุรกิจเข้าซื้อ โดยเฉพาะผู้ให้เข้าซื้อจะเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารและขอสินเชื่อจากธนาคารนั้น โดยขอกู้เงินจำนวนหนึ่งจากธนาคาร โดยมีสัญญาเข้าซื้อของลูกค้าผู้เข้าซื้อมาแสดง พร้อมทั้งออกตั๋วสัญญาใช้เงินขายลดให้แก่ธนาคารยี่ดื้อไว้ เมื่อผู้ให้เข้าซื้อเก็บเงินจากผู้เข้าซื้อได้ก็จะนำเงินเข้าบัญชีของคนที่พักไว้กับธนาคาร ธนาคารก็จะหักเงินตามตั๋วสัญญาใช้เงินที่ยี่ดื้อไว้เมื่อตัวถึงกำหนด แล้วคืนตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นให้แก่ผู้ให้เข้าซื้อ

4. การขายสินค้าเชื่อ โดยที่ผู้ซื้อสินค้าเป็นผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินตามมูลค่าของสินค้าเชื่อนั้นให้แก่ผู้ขายสินค้า (ทางปฏิบัติขายสินค้าเชื่อเป็นผู้จัดทำตั๋วสัญญาใช้เงินให้ผู้ซื้อสินค้าเชื่อลงนามในฐานะเป็นผู้ออกตัว) (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ 986/2507)

5. การชำระหนี้เมื่อมีการขออนุญาตส่งข้าวออกไปจำหน่ายต่างประเทศ โดยผู้ขออนุญาตฯ ได้สินเชื่อจากธนาคารและขอให้ธนาคารออกตั๋วสัญญาใช้เงินมีกำหนดชำระเงินภายในระยะเวลาหนึ่งให้แก่กระทรวงเศรษฐกิจที่ธนาคารแห่งประเทศไทย²⁴

6. การรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออกหรือเนื่องจากการซื้อวัตถุดิบเพื่อการอุตสาหกรรม หรือเนื่องมาจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมได้ผ่อนเวลาชำระเงินให้แก่ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของตน เพื่อส่งเสริมการส่งสินค้าออกไปขายนอกประเทศ และเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีเงินทุนหมุนเวียนดีขึ้น โดยเสียดอกเบี้ยถูก อันจะทำให้ต้นทุนการผลิตลดต่ำลง²⁵

²⁴ เฉลิม ขงบุญเกิด, ตั๋วสัญญาใช้เงิน พิมพ์ครั้งที่ 2 (ธนบุรี: โรงพิมพ์ไทยเทอดธรรม, 2513), หน้า 5.

²⁵ เฉลิม ขงบุญเกิด, เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

1. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับเช็คที่ผู้ออกเช็คสั่งจ่ายเงินตามมาตรา 982 อาจแยกสาระสำคัญของเช็คสั่งจ่ายเงินออกเป็น 3 ประการคือ

1. เป็นหนังสือตราสาร หมายถึงเป็นหนังสือสั่งจ่ายที่กฎหมายรับรองและเป็นตราสารที่เปลี่ยนมือได้ เว้นแต่จะมีข้อห้ามเปลี่ยนมือในเช็คสั่งจ่ายเงินโดยผู้ออกตัว (ตามมาตรา 917 วรรคสอง ประกอบ 985 วรรคแรก)

2. มีคำมั่นสัญญาว่าจะใช้เงิน (มิใช่สิ่งของ) ให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งหรือตามคำสั่งของบุคคลอีกคนหนึ่ง กล่าวคือเป็นคำมั่นสัญญาโดยตรงของผู้ออกตัวว่าตนเองจะเป็นผู้จ่ายเงินเองให้แก่ผู้รับเงิน มิใช่ออกเป็นคำสั่งให้คนอื่นจ่าย หากเขาไม่จ่ายจึงจะจ่ายเองดังเช่นตั๋วแลกเงิน (มาตรา 914) อนึ่ง ผู้รับเงินนั้นต้องเป็นบุคคลอีกคนหนึ่งมิใช่คนเดียวกับผู้ออกตัว ดังนั้นตั๋วสั่งจ่ายเงินที่มีข้อความสัญญาว่าจะจ่ายเงินให้แก่ร้านของผู้ออกตัวเอง ย่อมไม่เป็นตั๋วสั่งจ่ายเงินมาตรา 982 (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1245/2499)

3. คำมั่นสัญญาว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นจำนวนเดียว เช่น เขียนข้อความในตั๋วสั่งจ่ายเงินว่า “ข้าพเจ้า นาย ก. สัญญาจะใช้เงิน จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) แก่คุณ ข. หรือตามคำสั่ง (ของคุณ ข.) ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในตั๋วสั่งจ่ายเงินฉบับนี้” จะสังเกตได้ว่าผู้ออกตัวให้คำมั่นสัญญาว่าจะใช้เงินจำนวน 10,000 บาทซึ่งเป็นจำนวนเดียว แต่ถ้าสัญญาว่าจะใช้เงินให้แก่ ข. 10,000 บาท, แก่ ค. 20,000 บาท ดังนี้ไม่เป็นตั๋วสั่งจ่ายเงิน เพราะเป็นคำมั่นสัญญาจะใช้เงินหลายจำนวน

ตั๋วสั่งจ่ายเงิน เป็นสัญญาอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับตั๋วแลกเงิน แต่มีบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นคู่สัญญาเพียง 2 ฝ่าย คือ ผู้ออกตัว (Maker) และผู้รับเงิน (Payee) ผู้ออกตัวอยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้ตามตัวนั้น และผู้รับเงินอยู่ในฐานะเป็นผู้ทรงและเป็นเจ้าหนี้ตามตัวนั้น สำหรับผู้ออกตัวสั่งจ่ายเงินนั้นมีความผูกพันเช่นเดียวกับผู้รับรองตั๋วแลกเงิน (มาตรา 986 วรรคแรกและ 937)

“รายการในตัวสัญญาใช้เงิน”

มาตรา 883 ตัวสัญญาใช้เงิน ต้องมีรายการดังจะกล่าว

ต่อไปนี้คือ

- (1) คำบอกชื่อว่าเป็นตัวสัญญาใช้เงิน
- (2) คำมั่นสัญญาอันปราศจากเงื่อนไขว่าจะใช้เงินเป็นจำนวนแน่นอน
- (3) วันถึงกำหนดใช้เงิน
- (4) สถานที่ใช้เงิน
- (5) ชื่อ หรือยี่ห้อของผู้รับเงิน
- (6) วันและสถานที่ออกตัวสัญญาใช้เงิน
- (7) ลายมือชื่อผู้ออกตัว

ตัวสัญญาใช้เงินทุกฉบับนอกจากจะต้องมีลักษณะตามบทวิเคราะห์ศัพท์ในมาตรา 982 แล้ว ยังต้องมีรายการต่างๆ ปรากฏในตัวตามมาตรา 983 มิฉะนั้นย่อมไม่ถือว่าเป็นตัวสัญญาใช้เงินตามมาตรา 984 วรรคแรก เว้นแต่จะต้องด้วยข้อยกเว้นตามมาตรา 984 วรรคสองถึงวรรคท้าย

(1) คำบอกชื่อว่าเป็นตัวสัญญาใช้เงิน เป็นรายการสำคัญที่ต้องมี จะใช้ภาษาใดก็ได้ให้ได้รับความความเป็นตัวสัญญาใช้เงิน ถ้าไม่มีคำบอกชื่อดังกล่าว ก็ไม่ถือว่าเป็นเอกสารนั้นเป็นตัวสัญญาใช้เงิน แม้จะมีรายการอื่นๆ ที่เหลือครบถ้วนก็ตาม (มาตรา 984 วรรคแรก) แต่เอกสารนั้นอาจมีผลบังคับตามกฎหมายลักษณะอื่นได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 439/2493 (ประชุมใหญ่))

(2) คำมั่นสัญญาอันปราศจากเงื่อนไขว่าจะใช้เงินเป็นจำนวนแน่นอน

(2.1) คำมั่นสัญญา ผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินไม่สามารถออกคำสั่งให้ใครใช้เงินแทนได้ ผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินจึงต้องเป็นผู้ให้คำมั่นสัญญาว่าตนเองจะเป็นผู้ใช้เงิน จะเขียนข้อความเช่นใดก็ได้ แต่ต้องมีลักษณะเป็นคำมั่นหรือเป็นสัญญาชัดเจนว่าจะใช้เงินให้ แต่ถ้าเขียนเพียงว่า I owe you หรือ I.O.U. แปลว่า “ฉันเป็นหนี้ท่าน” เช่นนี้เป็นแต่เพียงคำรับสภาพหนี้ ไม่ใช่คำมั่นสัญญาตามมาตรา 983 (2)²⁶

(2.2) อันปราศจากเงื่อนไข เช่นเดียวกับตัวแลกเงิน เพราะเงื่อนไขเป็นข้อกำหนด

²⁶ เฉลิม ขงบุญเกิด, อ้างแล้ว, หน้า 9.

เหตุการณ์ในอนาคตซึ่งไม่แน่นอน (มาตรา 144) เช่นให้คำมั่นสัญญาว่าจะใช้เงินให้ต่อเมื่อตนเองขายสินค้าได้เงินพอ เป็นต้น ถือว่าเป็นการให้คำมั่นสัญญาอย่างมีเงื่อนไข ไม่มีใครกล้าเสี่ยงเข้ารับโอนตัวดังกล่าวนี้ หากคำสัญญาใช้เงินใดมีคำมั่นสัญญาใช้เงินใดมีคำมั่นสัญญาอย่างมีเงื่อนไขแล้ว ย่อมไม่เป็นคำสัญญาใช้เงินตามมาตรา 984 วรรคแรก

(2.3) จะใช้เงินเป็นจำนวนแน่นอน ต้องเป็นการใช้เงินมีสิ่งของหรือทองคำ ฯลฯ จะเป็นเงินไทยหรือเงินตราต่างประเทศก็ได้ จำนวนเงินนั้นต้องแน่นอน ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ จะรวมอัตราดอกเบี้ยตามมาตรา 911, อัตราแลกเปลี่ยนตามมาตรา 196 ฯลฯ ควบลงไปกับจำนวนเงินนั้นก็ได้อีก การกำหนดระยะเวลาใช้เงินโดยผ่อนชำระเป็นงวดๆ แต่ละงวดเป็นจำนวนแน่นอนก็ใช้ได้ (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ 986/2507 และมีคำพิพากษาฎีกาที่ 2864-2865/2519 ก็วินิจฉัยทำนองเดียวกัน)

(3) วันถึงกำหนดใช้เงิน คือวันที่ผู้ออกคำสัญญาใช้เงินจะต้องใช้เงินตามตัวนั้น ถ้ามิได้ระบุเวลาใช้เงินลงไว้ในตัว ให้ถือว่าพึงใช้เงินเมื่อได้เห็นตามมาตรา 984 วรรคสอง (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ 575/2507)

วันถึงกำหนดใช้เงินของคำสัญญาใช้เงิน มี 4 ประเภทตามมาตรา 913 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก คือ

(3.1) ในวันใดวันหนึ่งที่กำหนดไว้ เช่น ก. สัญญาว่าจะใช้เงินจำนวน 10,000 บาทให้แก่ ข. ในวันที่ 31 ธันวาคม 2525

(3.2) เมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ นับแต่วันที่ลงในตัวนั้น เช่น ก. สัญญาจะใช้เงินจำนวน 10,000 บาทให้แก่ ข. ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ลงในตัว

(3.3) เมื่อทวงถามหรือเมื่อได้เห็น เช่น ก. สัญญาจะใช้เงินจำนวน 10,000 บาทให้แก่ ข. เมื่อทวงถาม หรือเมื่อ ก. ได้เห็นตัวนี้

(3.4) เมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ นับแต่ได้เห็น เช่น ก. สัญญาว่าจะใช้เงินจำนวน 10,000 บาทให้แก่ ข. ภายใน 30 วันนับแต่ ก. ได้เห็นตัวนี้

วันถึงกำหนดใช้เงินเป็นรายการที่มีประโยชน์สำหรับผู้ทรงเพื่อให้รู้ว่าจะมีการใช้เงินกันในวันใด และเกี่ยวกับอายุความฟ้องผู้เป็นคู่สัญญาในคำสัญญาใช้เงิน (ดูมาตรา 1001 และ 1002)

(4) **สถานที่ใช้เงิน** กำหนดไว้เพื่อให้ผู้ทรงนำตัวสัญญาใช้เงินไปอื่นเพื่อให้ใช้เงินได้ถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว แต่ถ้าหากมิได้เขียนสถานที่ใช้เงินไว้ ก็ให้ถือเอาภูมิลำเนาของผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินนั้นเป็นสถานที่ใช้เงิน (มาตรา 984 วรรคสาม)

(5) **ชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับเงิน** เป็นรายการสำคัญที่ต้องมี ถ้ามิได้ระบุลงไว้ในตัวสัญญาใช้เงิน ย่อมไม่เป็นตัวสัญญาใช้เงินตามมาตรา 984 วรรคแรก จะละไว้ในฐานที่เข้าใจไม่ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 1218/2501) ผู้ออกตัวว่าจะระบุเป็นคำมั่นสัญญาว่าจะใช้เงินให้ตามคำสั่งของผู้รับเงินก็ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 986/2507) และผู้รับเงินนั้นต้องเป็นบุคคลอีกคนหนึ่งต่างหากซึ่งมิใช่เป็นคนเดียวกับผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินนั้น (คำพิพากษาฎีกาที่ 1245/2499)

ผู้ออกตัวสัญญาใช้เงิน จะต้องระบุชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับเงินไว้เสมอ จะระบุเป็นคำมั่นสัญญาว่าจะใช้เงินแก่ผู้ถือคังเช่นตัวแลกเงิน (มาตรา 909 (6)) และเช็ค (มาตรา 988 (4)) ไม่ได้ ถ้าระบุลงไว้เช่นนั้น ย่อมไม่ถือว่าเป็นตัวสัญญาใช้เงินด้วย ตามมาตรา 984 วรรคแรก เว้นแต่ว่าจะได้มีการระบุชื่อผู้รับเงินและมีคำว่า “หรือผู้ถือ” รวมอยู่ด้วย (ดูหมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาที่ 986/2507)

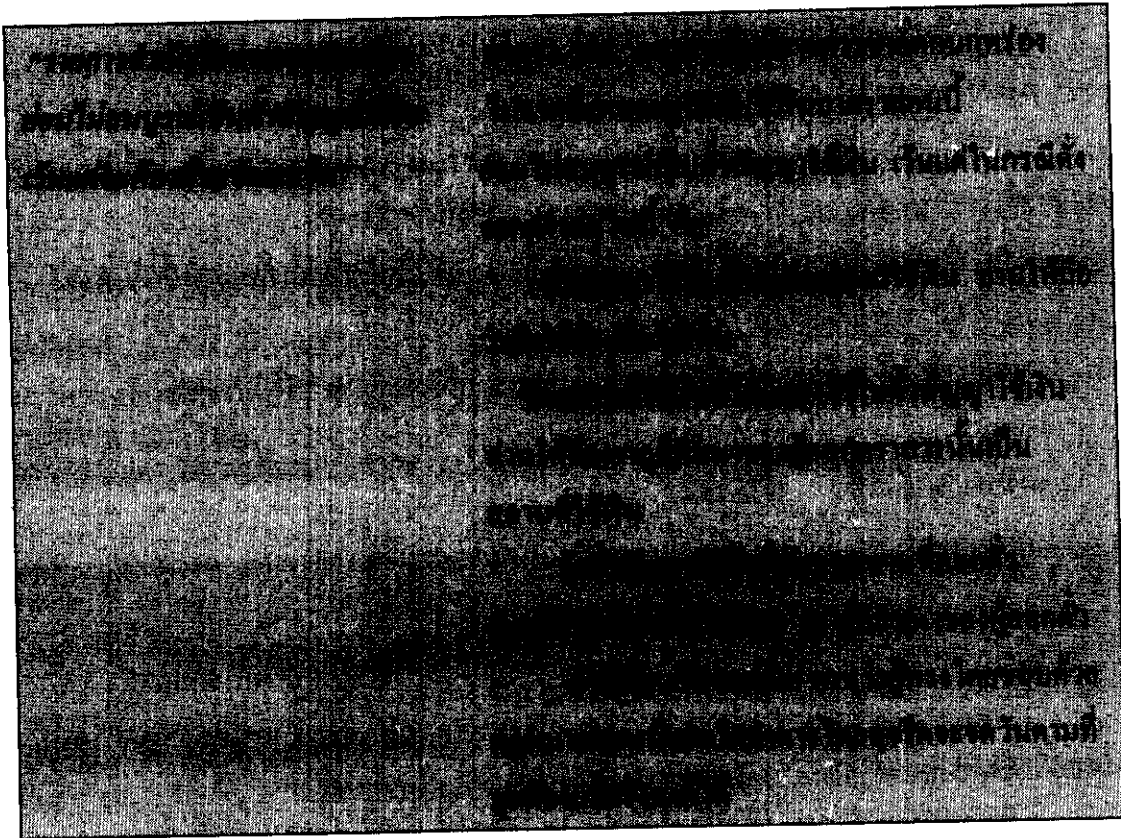
(6) **วันและสถานที่ออกตัวสัญญาใช้เงิน**

(6.1) **วันออกตัวสัญญาใช้เงิน** คือวันที่ เดือน ปีที่ลงในตัวสัญญาใช้เงิน แต่อาจมิใช่วันที่เขียนตัวสัญญาใช้เงิน (เพราะมีการออกล่วงหน้าได้) วันออกตัว มีประโยชน์ในการคิดดอกเบี้ย ตามมาตรา 911, 985 วรรคแรก และการคำนวณนับวันถึงกำหนดใช้เงินตามมาตรา 913 (2), 985 วรรคแรก หากมิได้ระบุลงไว้ ผู้ทรงโดยชอบด้วยกฎหมายคนหนึ่งคนใดทำการโดยสุจริตจะจดวันตามที่ถูกต้องแท้จริงลงก็ได้ (มาตรา 984 วรรคท้าย) (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ 801/2520)

(6.2) **สถานที่ออกตัวสัญญาใช้เงิน** เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นตัวสัญญาใช้เงินที่ออกภายในประเทศหรือออกมาจากต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ของผู้ทรงตามมาตรา 985 วรรคท้าย และผู้ทรงสามารถติดต่อกับผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินได้สะดวก อย่างไรก็ตามหากมิได้ระบุสถานที่ออกตัวสัญญาใช้เงินไว้ ให้ถือว่าตัวนั้นได้ออก ณ ภูมิลำเนาของผู้ออกตัว (มาตรา 984 วรรคสี่)

(7) **ลายมือชื่อผู้ออกตัว** หรือลายเซ็นของผู้ออกตัวนั่นเอง เป็นรายการสำคัญที่ต้องมี และเป็นการลงลายมือชื่อจริงตามมาตรา 900 วรรคแรก จะเป็นชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อย่อ หรือชื่อ

สมมุติ ก็ได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 520/2479, 1215/2500) จะเป็นภาษาต่างประเทศภาษาใดก็ได้ ขอให้ได้รับความว่าลายมือชื่อผู้ออกตั๋วเขียนลงไปนั้นเพื่อใช้เป็นเครื่องแสดงตัวผู้ออกตั๋ว (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ 68/2477) หากตั๋วสัญญาใช้เงินใดไม่มีลายมือชื่อผู้ออกตั๋ว ย่อมไม่สมบูรณ์เป็นตั๋วสัญญาใช้เงินตามมาตรา 984 วรรคแรก แม้ว่าจะมีรายการอื่นๆ ครบถ้วนก็ตาม

มาตรา 984 วรรคแรก วางหลักสำคัญที่เกี่ยวกับรายการสำคัญๆ ในตั๋วสัญญาใช้เงินตามมาตรา 983 ซึ่งได้แก่รายการที่ (1) คำบอกชื่อว่าเป็นตั๋วสัญญาใช้เงิน, (2) คำมั่นสัญญาอันปราศจากเงื่อนไขว่าจะใช้เงินเป็นจำนวนแน่นอน, (5) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับเงินและ (7) ลายมือชื่อผู้ออกตั๋ว หากขาดรายการหนึ่งรายการใดใน (1), (5) หรือ (7) หรือระบุคำมั่นสัญญาฯ ขัดแย้งกับรายการ (2) อย่างหนึ่งอย่างใด เอกสารนั้นย่อมไม่สมบูรณ์เป็นตั๋วสัญญาใช้เงิน จึงนำบทบัญญัติในกฎหมายลักษณะตั๋วเงินมาใช้บังคับไม่ได้ คู่สัญญาที่เกี่ยวข้องคงต้อง

บังคับกันตามมูลหนี้เดิม (มาตรา 1005) และอาจนำเอกสารนั้นไปใช้บังคับตามกฎหมาย
ลักษณะอื่นได้ (คู่คำพิพากษาฎีกาที่ 439/2493 (ประชุมใหญ่))

สำหรับความในวรรคสองถึงวรรคสุดท้าย เป็นข้อยกเว้นสำหรับรายการในตัวสัญญาใช้
เงินที่เหลือ คือรายการที่ (3), (4) และ (6)

ตัวอย่าง **ตัวสัญญาใช้เงินขาดรายการบางรายการ (มาตรา 983 และ มาตรา 984)**

1. คำพิพากษาฎีกาที่ 1218/2501

เอกสารที่ไม่ระบุชื่อหรือชื่อผู้รับเงิน ไม่เป็นตัวสัญญาใช้เงิน จะละไว้ในฐานที่เข้าใจ
ไม่ได้

หนังสือรับสภาพหนี้ทำให้อายุความสะดุดหยุดลง แต่ไม่เปลี่ยนสภาพของหนี้ ไม่ทำให้
กำหนดอายุความเปลี่ยนไป

หนี้ค่าซื้อของที่พ่อค้าขายเชื่อให้พ่อค้าไปขายต่อไปมีอายุความ 2 ปี ไม่ใช่เพื่ออุตสาหกรรม
ของลูกหนี้

2. คำพิพากษาฎีกาที่ 3340/2536

ชื่อกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 928, 940 วรรคแรก, 944, 984 วรรคสอง
, 985, 1001. พระราชบัญญัติ ส้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119.

ผู้รับอาวัลตัวสัญญาใช้เงินย่อมมีความผูกพันเป็นอย่างเดียวกับลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้ออกตัว ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 940 วรรคแรก การฟ้องให้ผู้รับอาวัลตัวสัญญาใช้เงิน
รับผิดชอบจึงต้องฟ้องภายใน 3 ปี นับแต่วันตัวถึงกำหนด ตามมาตรา 1001

ตัวสัญญาใช้เงินที่ไม่ได้ระบุเวลาใช้เงิน ต้องถือว่าเป็นตัวสัญญาใช้เงินชนิดพึงใช้เงินเมื่อได้
เห็น ตามมาตรา 984 วรรคสองซึ่งกำหนดใช้เงินของตัวสัญญาใช้เงินชนิดดังกล่าวต้องเป็นไป
ตามบทบัญญัติว่าด้วยกำหนดใช้เงินของตัวแลกเปลี่ยนชนิดพึงใช้เงินเมื่อได้เห็น ตามมาตรา
944 ประกอบด้วยมาตรา 985 กล่าวคือในวันเมื่อขึ้นตัว แต่ทั้งนี้ต้องยื่นให้ใช้เงินภายใน
กำหนดเวลาซึ่งบังคับไว้เพื่อการยื่นให้รับรองตัวเงินชนิดให้ใช้เงินเวลาใดเวลาหนึ่งภายหลังได้
เห็นนั้น สำหรับกำหนดเวลาซึ่งบังคับไว้เพื่อการยื่นให้รับรอง ตัวเงินชนิดให้ใช้เงินในเวลาใด
เวลาหนึ่งภายหลังได้เห็น มีบัญญัติไว้ในมาตรา 928 ว่า ต้องนำตัวเงินยื่นเพื่อให้รับรองภายในหก
เดือนนับแต่วันที่ลงในตัวเงินหรือภายในเวลาช้าเร็วกว่านั้นตามแต่ผู้ส่งจ่ายจะได้ระบุไว้ แสดงว่า

ผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินชนิดพึงใช้เงิน เมื่อได้เห็นอาจนำตัวขึ้นให้ผู้ออกตัวใช้เงินได้ตั้งแต่วันที่ออกตัวซึ่งก็คือวันที่ลงในตัวแต่ละจะขึ้นให้ใช้เงินภายหลังพ้นเวลา 6 เดือน นับแต่วันที่ลงในตัวไม่ได้ กำหนดเวลาใช้เงินตามตัว สัญญาใช้เงินชนิดพึงใช้เงินเมื่อได้เห็นจึงมิได้ตั้งแต่วันที่ลงในตัวจนถึงวันครบกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่ลงในตัว อันเป็นวันสุดท้ายที่อาจขึ้นให้ใช้เงินได้ทั้งนี้แล้วแต่ว่าจะมีการขึ้นตัวให้ใช้เงินวันใด

ตัวสัญญาใช้เงินพิพาทลงวันที่ 31 มกราคม 2520 เมื่อครบกำหนด 6 เดือน นับแต่วันที่ลงในตัวคือวันที่ 31 กรกฎาคม 2520 ไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินพิพาทนำตัวไปขึ้นให้ใช้เงิน จึงต้องถือว่าวันที่ 31 กรกฎาคม 2520 อันเป็นวันสุดท้ายที่อาจบังคับให้ผู้ร้องใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินพิพาทได้ เป็นวันถึงกำหนดใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินพิพาท กำหนดอายุความ 3 ปี ตามมาตรา 1001 ต้องเริ่มนับแต่วันที่ดังกล่าวเมื่อผู้คัดค้านพึงใช้สิทธิของลูกหนี้เรียกร้องให้ผู้ร้องใช้เงินเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2530 จึงขาดอายุความตามมาตรา 1001 ผู้คัดค้านไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ร้องใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินพิพาท

ตัวอย่าง ตัวสัญญาใช้เงินที่มีค้ำประกันสัญญาอย่างมีเงื่อนไข (มาตรา 983)

1. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4201/2530

ข้อกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 821, 899, 983(2).

การที่จำเลยที่ 1 ขอมให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกนำตัว สัญญาใช้เงินของบริษัทจำเลยที่ 1 ระบุชื่อ โจทก์ เป็นผู้รับประโยชน์ ไปให้โจทก์ตรงกับคำพรรณนาของจำเลยที่ 2 ทุกประการ พร้อมทั้งให้จำเลยที่ 2 มีนามบัตรซึ่งมีรูปเครื่องหมายและตัวอักษรแสดงว่าเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ 1 ถือได้ว่าเป็นการเชิดจำเลยที่ 2 เป็นตัวแทน ตาม ป.พ.พ. มาตรา 821 เมื่อปรากฏว่าโจทก์มอบเงินจำนวนตามตัว สัญญาใช้เงินนั้นให้แก่จำเลยที่ 2 แต่จำเลยที่ 2 ยักขอกเงินดังกล่าวไป จำเลยที่ 1 ก็ต้องรับผิดชอบโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกผู้สุจริตจากการกระทำของจำเลยที่ 2 เสมือนว่าจำเลยที่ 2 เป็นตัวแทน

ข้อความตามมาตรา ประทับด้าน หลังตัว สัญญาใช้เงินที่มีใจความว่าตัว สัญญาใช้เงินจะสมบูรณ์ต่อเมื่อเช็กระบุเงินได้เรียบร้อยแล้วนั้นเป็นข้อความที่ขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา 983(2) จึงไม่มีผลบังคับตาม ป.พ.พ. มาตรา 899 ที่ว่า ข้อความอันใด ซึ่งมีได้บัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะตัว เงิน ถ้า เขียนลงในตัว เงิน ข้อความนั้นหาเป็นผลอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ตัว เงินนั้นไม่.

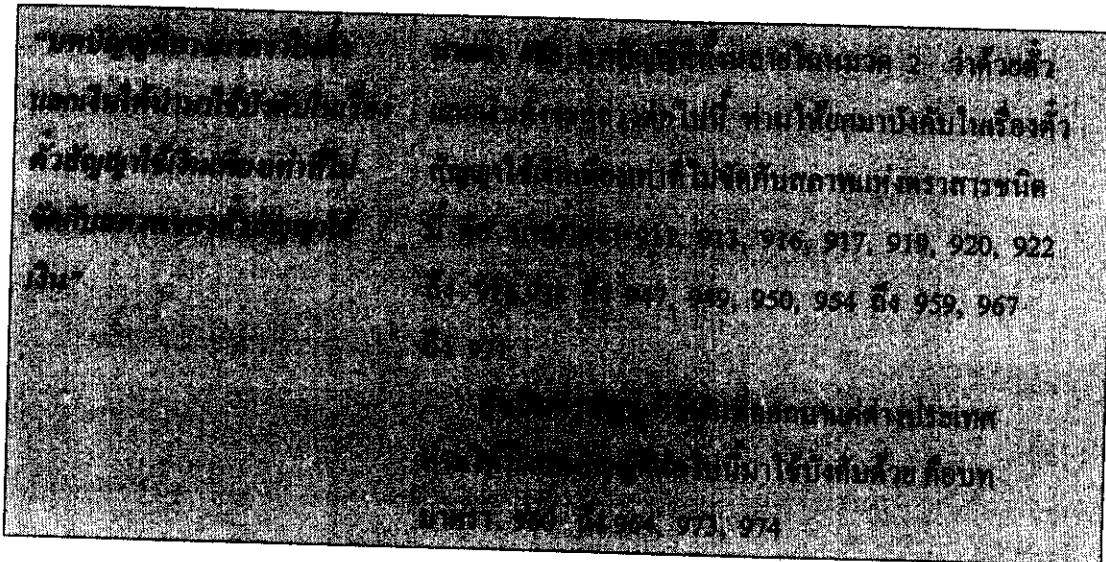
ตัวอย่าง คำสัญญาใช้เงินชนิดให้ใช้เงินเมื่อทวงถาม (มาตรา 983 (3), 913(3) และ 985 วรรค
วรรค 1

1. คำพิพากษาฎีกาที่ 1765/2536

ชื่อกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 149, 192 วรรคสอง, 913

เมื่อโจทก์จำเลยมีความประสงค์จะผูกพันกันตามคำสัญญาใช้เงินแม้จำเลยทราบดีตั้งแต่แรกว่า
โจทก์มีเจตนาจะฝ่าฝืนกฎหมาย แต่จำเลยก็ยังยินยอมดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์ของ
โจทก์ จำเลยจึงจะยกข้ออ้างดังกล่าวขึ้นปฏิเสธความรับผิดในภายหลังไม่ได้

คำสัญญาใช้เงินที่จำเลยออกให้โจทก์ถึงกำหนดใช้เงินเมื่อทวงถาม แต่มีเงื่อนไขว่าหาก
จำเลยยังไม่ได้รับชำระหนี้จากบริษัท ง. จนครบถ้วน โจทก์จะไม่ถอนเงินฝากตามคำสัญญาใช้
เงินหรือไม่โอนคำสัญญาใช้เงินหรือสิทธิเรียกร้องตามคำสัญญาใช้เงินให้บุคคลใด เงื่อนไข
ดังกล่าวเป็นเงื่อนไขที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์แก่จำเลยตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ มาตรา 192 ฉะนั้นเมื่อก่อนฟ้องคดีโจทก์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้เงินตามคำ
สัญญาใช้เงิน จำเลยมีหนังสือตอบโจทก์ว่า จำเลยขอชำระหนี้โจทก์ด้วยคำสัญญาใช้เงินของ
บริษัท ส. แสดงว่าจำเลยไม่ถือเอาประโยชน์แห่งเงื่อนไขอีกต่อไปแล้ว จำเลยจึงต้องรับผิดใช้
เงินให้โจทก์เมื่อโจทก์ทวงถาม

วรรคแรก กล่าวถึงบทบัญญัติในเรื่องตัวแลกเปลี่ยนที่นำมาใช้บังคับกับตัวสัญญาใช้เงิน
เพียงเท่าที่ไม่ขัดกับสภาพของตัวสัญญาใช้เงิน ได้แก่

มาตรา 911 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก ระบุความลงในตัวสัญญาใช้เงินให้มีการ
คิดอัตราดอกเบี้ยตามจำนวนเงินในตัวนั้นได้

มาตรา 913 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก วันถึงกำหนดใช้เงินของตัวสัญญาใช้เงิน

มาตรา 916 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก ข้อต่อสู้ที่ผู้ออกตัวและคู่สัญญาอื่น ๆ จะ
ใช้ยื่นผู้ทรงไม่ได้

มาตรา 917, 919, 920, 922-926 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก การโอนและการ
สลักหลังตัวสัญญาใช้เงิน

มาตรา 938-940 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก การอาวัลตัวสัญญาใช้เงิน

มาตรา 941-947 และ 949 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก การใช้เงินตามตัวสัญญา
ใช้เงิน

มาตรา 950, 954-958 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก การใช้เงินเพื่อแก้หน้าในตัว
สัญญาใช้เงิน

มาตรา 959, 967-971 ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก สิทธิไต่เบี่ยงของผู้ทรงตัว
สัญญาใช้เงิน

วรรคท้าย กรณีถ้าเป็นตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาจากต่างประเทศและระบุให้ใช้เงินใน
ประเทศไทย ก็ต้องนำบทบัญญัติในเรื่องตัวแลกเปลี่ยนมาใช้บังคับกับตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวด้วย
เพียง 2 เรื่อง ได้แก่

มาตรา 960-964 ประกอบมาตรา 985 วรรคท้าย การทำคำคัดค้านและบอกกล่าวกรณี
ที่ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาจากต่างประเทศขาดความเชื่อถือ

มาตรา 973, 974 ประกอบมาตรา 985 วรรคท้าย การสิ้นสิทธิไต่เบี่ยงของผู้ทรงตัว
สัญญาใช้เงินที่ออกมาจากต่างประเทศ หากละเลยไม่ทำคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด

ข้อสังเกต

มีบทบัญญัติในเรื่องตัวแลกเปลี่ยนหลายบทที่ไม่อาจนำไปใช้บังคับกับตัวสัญญาใช้เงินได้
เพราะเป็นการขัดกับสภาพแห่งตราสารชนิดนี้ เช่น

(1) มาตรา 914 ไม่ใช้กับผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินและผู้สลักหลังตัวสัญญาใช้เงิน

เพราะผู้ออกตัวรับผิดชอบตามมาตรา 900 วรรคแรก, 986 วรรคแรก และผู้สืบทอดหลังรับผิดชอบ
มาตรา 900 วรรคแรก, 967 วรรคแรก

(2) มาตรา 918, 921 ไม่ใช้กับตัวสัญญาใช้เงินเพราะจะออกให้แก่ผู้ถือไม่ได้

(3) มาตรา 927-937 ไม่ใช้กับตัวสัญญาใช้เงินเพราะไม่มีการรับรองตัวสัญญาใช้เงิน

(4) มาตรา 951-953 ไม่ใช้กับตัวสัญญาใช้เงินเพราะไม่มีการรับรองเพื่อแก้หน้าในตัว
สัญญาใช้เงิน

(5) มาตรา 960-966 ไม่ใช้กับตัวสัญญาใช้เงินภายในประเทศ เพราะไม่มีการทำคำตัด
ค้าน เว้นแต่มาตรา 986 วรรคท้าย

ฯลฯ

ตัวอย่าง การนำบทบัญญัติในตัวแลกเปลี่ยนมาใช้บังคับกับตัวสัญญาใช้เงิน (มาตรา 985 วรรคแรก)

1. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2419/2533

ข้อกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 306, 917, 985. พระราชบัญญัติ
ล้มละลาย มาตรา 91, 94, 102.

การโอนตัวสัญญาใช้เงินที่ผู้ส่งจ่ายเขียนลงด้านหน้าว่า "เปลี่ยนมือไม่ได้" จะโอนให้กันได้แต่
โดยรูปการและด้วยผลของการโอนสามัญตาม ป.พ.พ. มาตรา 985, 917, 306 การโอนระหว่าง
ผู้โอนกับผู้รับโอนจึงต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอน มิฉะนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ เมื่อปรากฏ
เพียงว่าตัวสัญญาใช้เงินที่ลูกหนี้เป็นผู้ออกนั้น ผู้โอนได้โอนให้แก่เจ้าหนี้ด้วยวิธีสืบทอดและส่ง
มอบเท่านั้น การโอนดังกล่าวย่อมไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย เจ้าหนี้ยังไม่เป็นผู้ทรง แม้หลังจาก
ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้แล้ว ผู้โอนจะได้ทำคำบอกกล่าวให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
ทราบถึงการสืบทอดและส่งมอบตัวสัญญาใช้เงินให้แก่เจ้าหนี้ก็ทำให้เจ้าหนี้กลับเป็น
ผู้ทรงโดยชอบ ไม่ ดังนี้ เจ้าหนี้จึงไม่มีสิทธิขอชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ และไม่
อาจนำหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินนี้ไปหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่เจ้าหนี้เป็นหนี้ลูกหนี้ได้.

2. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 193/2536

ข้อกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 911, 985.

ป.พ.พ. ว่าด้วยตัวสัญญาใช้เงินไม่ได้บัญญัติในเรื่องดอกเบี้ยไว้ แต่มาตรา 985 บัญญัติให้
นำเอาบทบัญญัติว่าด้วยตัวแลกเปลี่ยนมาบังคับ ซึ่งหมวดดังกล่าวมาตรา 911 บัญญัติว่า ผู้ส่งจ่ายจะ
เขียนข้อความกำหนดลงไว้ว่าจำนวนเงินอันจะพึงใช้นั้นให้คิดดอกเบี้ยด้วยก็ได้ และกรณีเช่นนั้น

ถ้ามิได้กล่าวลงไว้เป็นอย่างอื่น คอกเบี้ยขอมคิดแต่วันที่ลงในตั๋วเงิน ดังนี้ เมื่อตั๋วสัญญาใช้เงิน
พิพาทมิได้กล่าวถึงเรื่องการคิดคอกเบี้ยไว้เป็นอย่างอื่น จึงต้องคิดคอกเบี้ยตั้งแต่
วันที่ 27 กรกฎาคม 2517 อันเป็นวันที่ลงในตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นเป็นต้นไป หาใช่ตั้งแต่วันที่
กำหนดใช้เงินตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ไม่.

3. คำพิพากษาฎีกาที่ 5328/2537

ชื่อกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 161 (เดิม), 913, 944, 985, 1001.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง.

ตั๋วสัญญาใช้เงินพิพาทได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าจำนวนที่ 1 สัญญาจะใช้เงินจำนวน
8,000,000 บาท แก่โจทก์เมื่อทวงถาม จึงเห็นได้ว่าวันถึงกำหนดใช้เงินของตั๋วสัญญาใช้เงินพิพาท
หมายถึงวันที่โจทก์ทวงถามให้ใช้เงินตามความในตอนต้นของมาตรา 913(3) เท่านั้น ไม่มีทางที่
จะแปลว่าเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินชนิดให้ใช้เงินเมื่อใดเห็นแต่อย่างใด

ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ให้ใช้เงินเมื่อทวงถามมีความหมายและผลบังคับต่างกับตั๋วสัญญาใช้เงินเมื่อ
ได้เห็น ฉะนั้นตั๋วสัญญาใช้เงินพิพาทซึ่งระบุให้ใช้เงินเมื่อทวงถาม จึงไม่คอกอยู่ภายใต้บังคับของ
มาตรา 944 ประกอบด้วยมาตรา 985 วรรคแรก ที่จะต้องนำตัวขึ้นเพื่อให้ใช้เงิน
ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ลงในตั๋ว

ตั๋วสัญญาใช้เงินพิพาทเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินชนิดให้ใช้เงินเมื่อทวงถามวันที่โจทก์ทวงถามคือ
วันที่ 4 กันยายน 2528 จึงเป็นวันเริ่มต้นถึงกำหนดใช้เงิน เมื่อวันสุดท้ายแห่งอายุความเป็น
วันอาทิตย์ที่ 4 กันยายน 2531 ซึ่งเป็นวันหยุดก็ต้องนับวันที่เริ่มทำงานใหม่เข้าด้วยตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 161(เดิม) โจทก์ฟ้องคดีนี้ในวันที่ 5 กันยายน 2531 จึงยัง
ไม่พ้นเวลาสามปี คดีโจทก์ไม่ขาดอายุความตาม มาตรา 1001

จำเลยฎีกาว่าตั๋วสัญญาใช้เงินพิพาทไม่มีมูลหนี้ แต่จำเลยทั้งสองให้การ โดยมีได้ยกประเด็นข้อ
นี้เป็นข้อต่อสู้ ศาลชั้นต้นจึงไม่ได้กำหนดเป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ แม้ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์
จะยกขึ้นวินิจฉัย ก็เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นข้อต่อสู้ ถือว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้ว
โดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

มาตรา 986 วรรคแรก กล่าวถึงความรับผิดชอบของผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินต้องผูกพันรับผิดชอบ
 เป็นอย่างเดียวกันกับผู้รับรองตั๋วแลกเงิน ตามมาตรา 900 วรรคแรก, 937 ดังนั้นผู้ออกตั๋ว
 สัญญาใช้เงินจึงต้องผูกพันในอันที่จะจ่ายเงินตามจำนวนและเนื้อความแห่งคำมั่นสัญญาใช้เงิน
 ย่อมต้องรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับรองตั๋วแลกเงิน เมื่อตั๋วสัญญาใช้เงินถึงกำหนดใช้เงิน ผู้ออกตั๋ว
 ต้องจ่ายเงินตามจำนวนที่ระบุไว้ในตัวนั้นแก่ผู้ทรง ผู้ออกตั๋วจะบอกปิดให้ผู้ทรงไปเรียกร้องเอา
 จากลูกหนี้ในตัวคนอื่น ๆ ไม่ได้ เช่น กรณีที่ตั๋วสัญญานั้นถูกสลักหลังโอนต่อ ๆ กันไป และ
 หรือมีการรับอาวัลการสลักหลัง ผู้ทรงตั๋วสัญญาใช้เงินมีหน้าที่ต้องยื่นตั๋วให้ผู้ออกตั๋วใช้เงิน
 เสียก่อน ต่อเมื่อผู้ออกตั๋วปฏิเสธการใช้เงิน ผู้ทรงจึงจะใช้สิทธิไล่เบี้ยผู้สลักหลังและผู้รับอาวัล
 ได้ (ดูมาตรา 959 ก) ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก) แต่ผู้ทรงไม่มีหน้าที่ต้องยื่นตั๋วสัญญา
 ใช้เงินนั้นให้ผู้ออกตั๋วรับรองหรือทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงิน ผู้ทรงก็มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ใน
 ตัวสัญญาใช้เงินทุกคนรับผิดชอบตามตัวได้ (ดูคำพิพากษาฎีกาที่ 622/2498)

วรรคท้าย แต่กรณีเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินซึ่งระบุให้ใช้เงินในเวลาใดเวลาหนึ่งภายหลังได้
 เห็นตามมาตรา 913 (4) ประกอบมาตรา 985 วรรคแรก เช่น ก. สัญญาว่าจะใช้เงิน จำนวน
 10,000 บาทให้แก่ ข. ภายใน 30 วันนับแต่ ก. ได้เห็นตัวนี้ ตราบใดที่ ข. หรือผู้ทรงคนอื่น
 ไม่นำตัวนี้ไปให้ ก. ผู้ออกตั๋วได้เห็น ระยะเวลา 30 วันก็ไม่อาจคำนวณนับได้ ย่อมไม่มีทางที่
 จะทราบวันถึงกำหนดใช้เงินตามตัวฉบับนี้ได้ ดังนี้ กฎหมายจึงกำหนดหน้าที่ให้ผู้ทรงยื่นตัวนี้

ให้ผู้ออกตั๋วฉบับรู้ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 928 คือภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่ลงในตั๋วสัญญาใช้เงิน การจกรับรู้นี้ผู้ออกตั๋วต้องลงลายมือชื่อและลงวันเดือนปีที่จกรับรู้ การนับ 30 วันให้เริ่มนับแต่วันที่จกรับรู้เป็นต้นไป ก็จะทราบวันถึงกำหนดใช้เงิน ถ้าผู้ออกตั๋วบอกปิดไม่ยอมจกรับรู้ ผู้ทรงมีหน้าที่ต้องทำคำคัดค้าน (มาตรา 960-964) ไว้เพื่อเป็นหลักฐานและให้ถือว่าวันคัดค้านนั้นเป็นวันเริ่มต้นในการนับ 30 วัน

ข้อสังเกต

ตามปกติตั๋วสัญญาใช้เงินภายในประเทศ ผู้ทรงไม่มีหน้าที่ต้องยื่นตัวให้ผู้ออกตั๋วรับรอง และไม่มีหน้าที่ต้องทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงิน เพราะมาตรา 985 วรรคแรกมิได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติดังกล่าวในเรื่องนั้น ๆ มาใช้บังคับกับตั๋วสัญญาใช้เงินด้วย ดังนั้น กรณีที่ผู้ทรงตั๋วสัญญาใช้เงินละเลยไม่ทำคำคัดค้านการที่ผู้ออกตั๋วไม่ยอมจกรับรู้ตามความในมาตรา 986 วรรคท้าย จึงไม่ทำให้ผู้ทรงสิ้นสิทธิไต่เบี่ยผู้สัถหลังและคู่สัญญาอื่น ๆ ตามมาตรา 973 (2) และวรรคสอง และไม่สิ้นสิทธิที่จะเรียกร้องเอาจากผู้ออกตั๋วซึ่งต้องรับผิดชอบผู้รับรองตั๋วแลกเงิน เพียงแต่ผู้ทรงจะไม่สะดวกในการไต่เบี่ยหรือเรียกร้อง เพราะขาดหลักฐาน (คำคัดค้าน) การบอกปิดไม่ยอมจกรับรู้ของผู้ออกตั๋ว ผู้สัถหลังอื่น ๆ ไม่มีทางทราบว่าตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นผู้ออกตั๋วปฏิเสธการใช้เงินแล้วหรือไม่ และวันถึงกำหนดใช้เงินเป็นวันใดกันแน่

